

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

H.W.H. Groenendijk (PVV)

(d.d. 24 augustus 2018)

Nummer

3435

Onderwerp

Russische roulette met veiligheid Zuid-Hollanders op rangeerterrein

Kijfhoek

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Uit een artikel van het Algemeen Dagblad¹ op 23 augustus 2018 komt naar voren dat burgemeester Van Belzen van de gemeente Barendrecht niet op de hoogte was van de levensgevaarlijke incidenten die hebben plaatsgevonden op rangeerterrein Kijfhoek in buurgemeente Zwijndrecht.

Het gaat hierbij om zeer ernstige incidenten waar het Algemeen Dagblad op 6 augustus jl. in een artikel² uitgebreid over berichtte. Uit dat artikel kon worden opgemaakt dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) tot de conclusie kwam dat bij het groot onderhoud op Kijfhoek de veiligheidsinstructies niet worden nageleefd. ProRail zou bij haar werkzaamheden meer aandacht hebben voor rangers dan voor veiligheid.

Het groot onderhoud was al tijdelijk stilgelegd door vier incidenten in korte tijd en mocht niet hervat worden. De ILT is bezig met een groot onderzoek naar de incidenten dat in november dit jaar verwacht wordt; echter, uit al gehouden gesprekken met medewerkers van ProRail en Strukton (bouw- en spoorbedrijf) zou blijken zijn dat veiligheidsregels veel vaker genegeerd worden.

Dit is bizar genoeg niet alleen de laatste tijd gaande... Zo ontstond in 2011 een grote brand in een wagon met methanol door genegeerde veiligheidsinstructies.

ProRail en de gemeente Zwijndrecht maken deel uit van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Commissaris van de Koning wordt voor elke bestuursvergadering uitgenodigd.

¹ "Burgemeester wist van niets" (AD, 23-8-2018)

² <https://www.ad.nl/dordrecht/inspectie-veiligheid-kijfhoek-is-structureel-in-gevaar~ad26043b/>

Kijfhoek is een cruciaal punt in het spoorvervoer tussen de Rotterdamse haven en het achterland. Er wordt op het rangeerterrein veel gewerkt met gevaarlijke stoffen. De PVV maakt zich dan ook ernstige zorgen over de catastrofale gevolgen voor de volksgezondheid, het milieu en de Zuid-Hollandse economie, als een ramp zou plaatsvinden.

1. *Was de Veiligheidsregio op de hoogte van genoemde incidenten? Zo ja, wat is met deze kennis gedaan & zo nee, waarom niet?*

Antwoord

ProRail heeft Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) op de hoogte gebracht van de incidenten. VRZHZ heeft naar aanleiding van de gebeurtenissen met ProRail afspraken gemaakt over betrokkenheid bij de verschillende onderzoeken naar de incidenten. Dit is gebeurd in afstemming met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILenT) en de gemeente Zwijndrecht. Op dit moment is er verscherpt toezicht door de ILenT opgelegd op Kijfhoek, waar de VRZHZ en OZHZ (namens de gemeente) in participeren.

2. *Was de Commissaris van de Koning op de hoogte van genoemde incidenten? Zo ja, wat is er gedaan met deze kennis & zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De Commissaris van de Koning (CdK) is niet door de VRZHZ geïnformeerd. Dit is niet verplicht bij incidenten van deze aard en omvang.

Op het rangeerterrein Kijfhoek is het college van B&W van de gemeente Zwijndrecht bevoegd gezag in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast is ILenT het bevoegde gezag (gemandateerd door de inspectie van SZW) voor wat betreft Arbo-zaken in het kader van de Spoorwet en voor wat betreft vervoer gevaarlijke stoffen.

3. *Deelt u de mening dat het op zijn zachtst gezegd opmerkelijk is dat de burgemeester van Barendrecht niks wist van de incidenten op het rangeerterrein, terwijl hij veel contact zou hebben met de burgemeester van Zwijndrecht? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het gemeentebestuur van Barendrecht was op de hoogte van de incidenten, want in afwezigheid van de burgemeester is de locoburgemeester geïnformeerd. Gedeputeerde Staten hebben de indruk dat in de regio goed bestuurlijk overleg plaatsvindt over het dossier Kijfhoek. De burgemeesters in de regio hebben regelmatig contact. Nog voordat de recente incidenten plaatsvonden, heeft de burgemeester van Zwijndrecht zijn ambtgenoten van Barendrecht, Ridderkerk (ambtelijk vertegenwoordigd) en Hendrik-Ido-Ambacht bijgepraat over de ontwikkelingen in het dossier Kijfhoek. Bij een raadscarrousel van de gemeente Zwijndrecht over dit dossier waren de burgemeester van Hendrik-Ido-Ambacht en de locoburgemeester van Barendrecht aanwezig. Naar aanleiding van de laatste incidenten zijn, mede na overleg met de burgemeester van Barendrecht, nadere afspraken gemaakt over de communicatie in de toekomst. Daarnaast heeft de burgemeester van Zwijndrecht het initiatief genomen om een breed bestuurlijk overleg met de vier gemeenten te organiseren.

4. *Kunt u nagaan of de burgemeester van Zwijndrecht op de hoogte was en hoe de communicatie tussen beide burgemeesters en ProRail is verlopen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

ProRail heeft de burgemeester van Zwijndrecht en de OZHZ op de hoogte gebracht van de incidenten. Zie over afstemming en communicatie het antwoord op vraag 3.

5. *Deelt u de mening dat ProRail ernstig gefaald heeft en daardoor Russische roulette heeft gespeeld met de volksgezondheid, het milieu en de Zuid-Hollandse economie? Zo ja, bent u bereid (natuurlijk nadat het onderzoek in november is afgerond en gepubliceerd) om in ieder geval de optie tot vervolging van ProRail achter de hand te houden & zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten delen de zorgen omtrent de veiligheid op het rangeerterrein van Kijfhoek en de omgeving. Wij zijn blij dat er niemand gewond is geraakt bij de recente incidenten, mede door adequaat optreden van personeel ter plaatse. Wij herkennen ons dan ook niet in de woorden 'Russisch roulette'. Wel is het cruciaal dat bestaande afspraken, voorwaarden en veiligheidsprocedures worden nageleefd. Dit maakt onderdeel uit van de diverse onderzoeken die nu lopen, onder meer door de ILT. In de tussentijd is Kijfhoek door de ILT onder verscherpt toezicht geplaatst. Gedeputeerde Staten hebben er vertrouwen in dat de bevoegde instanties, genoemd bij 2, handhavend zullen optreden wanneer dat nodig zou blijken te zijn.

6. *Deelt u de mening, gezien deze zorgwekkende casus, dat het een goede zaak zou zijn om te onderzoeken op welke manier het provinciale bestuur nog meer betrokken kan worden bij de veiligheidsregio? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee, de bevoegdheden van het provinciale bestuur en CdK zijn vastgelegd in de Wet Veiligheidsregio's.

Den Haag, 18 september 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit